

Vergaderjaar 1986–1987

20041

Regelen met betrekking tot de oprichting van de naamloze vennootschap NV SDU v/h Staatsdrukkerij/Uitgeverij (Wet NV SDU)

B

OORSPRONKELIJKE TEKST VAN VOORSTEL VAN WET EN MEMORIE VAN TOELICHTING MET BIJLAGE ZOALS VOORGELEGD AAN DE RAAD VAN STATE EN VOOR ZOVER NADIEN GEWIJZIGD

I. VOORSTEL VAN WET

Artikel 5, vierde lid, luidde:

4. De arbeidsvoorwaarden in hun geheel zullen niet ongunstiger zijn dan die welke voor het personeelslid golden uit hoofde van zijn dienstverband bij het Staatsbedrijf.

Artikel 5, zesde en zevende (tevens laatste) lid, luidde:

6. In afwijking van het eerste lid komt op de overgangdatum geen arbeidsovereenkomst tot stand met een personeelslid dat binnen een maand na het in werking treden van deze wet schriftelijk aan Onze Minister heeft medegedeeld dat het bezwaren heeft tegen de overgang in dienst bij de NV SDU, tenzij voor de overgangdatum de bezwaren zijn ingetrokken, dan wel daarop is beslist. Onze Minister beslist op de bezwaren.

7. Onze Minister stelt regels met betrekking tot het bepaalde in dit artikel.

II. MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen

Paragraaf 1, Inleiding, luidde:

In zijn vergadering van 25 april 1986 heeft de ministerraad ingestemd met het voornemen van mijn ambtsvoorganger om per 1 januari 1988 het Staatsdrukkerij- en Uitgeverijbedrijf (SDU) om te zetten in een privaatrechtelijke rechtspersoon. Bij mijn brief van 3 september 1986 (Tweede Kamer, vergaderjaar 1985–1986, 17 938, nr. 23) heb ik de Tweede Kamer over dit voornemen geïnformeerd.

De voorgestelde verzelfstandiging vindt haar grondslag in het feit, dat drukken en uitgeven geen specifieke overheidstaken zijn: deze activiteiten kunnen ook op de markt worden uitgevoerd. Het handhaven van de SDU als staatsbedrijf zou dan ook gezien het regeringsbeleid ter zake slechts gerechtvaardigd kunnen worden, indien bijzondere redenen daartoe nopen. Deze zijn er niet. Weliswaar heeft de SDU een bijzondere positie, als drukker van kamerstukken en andere officiële publikaties, maar de bijzondere verplichtingen die hieruit voortvloeien,

zoals de garantie van een ononderbroken drukwerkvoorziening en geheimhouding, kunnen privaatrechtelijk op een even doeltreffende wijze worden geregeld. Deze bijzondere taken hebben evenmin een zodanig effect op de SDU, dat verwacht zou moeten worden, dat de SDU niet succesvol op de private markt zou kunnen opereren. De SDU is een gezond bedrijf en kan een vergelijking met andere bedrijven in de grafische sector doorstaan. Weliswaar zijn enkele functies (vooral de commerciële en de acquisitie-functie) zwak ontwikkeld, maar dit is vooral een gevolg van de uitzonderlijke, relatief beschermde marktsituatie waarin het bedrijf altijd heeft gefunctioneerd. Vooruitlopend op de verzelfstandiging, wordt reeds aan de ontwikkeling van deze functies gewerkt, zodat het bedrijf na de verzelfstandiging een marktconforme inrichting zal kennen.

Met het onderhavige voorstel van wet wordt beoogd de eerste stap naar volledige privatisering van de SDU te zetten, namelijk de omzetting van het staatsbedrijf in een structuurvennootschap met de Staat als enige aandeelhouder, waarvoor op grond van artikel 40 van de Comptabiliteitswet 1976 (Stb. 671) een wettelijke machtiging is vereist. Het streven is

om vervolgens binnen vijf jaar na het moment van verzelfstandiging de aandelen op de kapitaalmarkt aan te bieden, op een zodanige wijze dat er geen nadelen voor het bedrijf of voor de Staat uit voort zullen vloeien.

Langs deze weg wordt de volledige privatisering gerealiseerd. De wijze waarop de overheidsaandelen (geheel of gedeeltelijk) worden afgestoten, zal te zijner tijd expliciet onderwerp van besluitvorming zijn. Na overleg met het bedrijf zal de Minister van Binnenlandse Zaken hierover overeenstemming dienen te bereiken met de Minister van Financiën en de Minister van Economische Zaken. Op deze wijze is een evenwichtige afweging van de verschillende belangen verzekerd. Een voorstel tot afstoten van de aandelen kan zowel door het bedrijf zelf als door een van de ministers worden gedaan. De Minister van Binnenlandse Zaken draagt er zorg voor, dat in ieder geval binnen vijf jaar na de verzelfstandiging overleg wordt gevoerd over het afstoten van het aandelenpakket.

Naast een machtiging om de naamloze vennootschap NV SDU v/h Staatsdrukkerij/Uitgeverij (NV SDU) op te richten, geeft het wetsvoorstel regelingen voor de vermogensrechtelijke en personele gevolgen van de verzelfstandiging.

Bij deze toelichting zijn als bijlage gevoegd de concept-statuten van de NV SDU met een korte toelichting daarop.

Paragraaf 2. De financiële positie van de SDU, vanaf de eerste regel wit, werd afgesloten met de volgende tekst:

Een werkgroep waaraan behalve ambtenaren van Binnenlandse Zaken en de SDU ook vertegenwoordigers van Economische Zaken en van Financiën deel uitmaken, houdt zich intensief bezig met deze vraagstukken.

Artikelsgewijze toelichting

De toelichting bij artikel 5, derde en vierde lid, luidde:

Het derde en het vierde lid hebben betrekking op de inhoud van de functie en het geheel van de arbeidsvoorwaarden. Zoals hiervoor reeds uiteen is gezet, geldt als randvoorwaarde dat ten aanzien van deze

beide vitale aspecten van de arbeidsverhouding geen substantiële wijzigingen ten nadele van het personeelslid optreden.

Deze bepalingen leggen rechtstreeks verplichtingen op de aan de NV SDU.

De toelichting bij artikel 5, zesde en zevende (tevens laatste) lid, luidde:

Het reeds gememoreerde *zesde lid* legt vast, dat een personeelslid bij de Minister van Binnenlandse Zaken schriftelijk bezwaar kan maken tegen de overgang van rechtswege. Daarvoor geldt een termijn van een maand nadat het onderhavige voorstel van wet in werking is getreden. De bezwaren zullen betrekking kunnen hebben op de overgang als zodanig, de nieuwe functie, of het geheel van de arbeidsvoorwaarden.

Wanneer een personeelslid van deze mogelijkheid gebruik maakt, komt – in afwijking van het bepaalde in het eerste lid – op de overgangsdatum geen arbeidsovereenkomst tot stand. Dat betekent dat het dienstverband met de Staat voorshands in stand blijft.

Deze regel lijdt uitzondering, wanneer het personeelslid voor de overgangsdatum zijn bezwaren intrekt, dan wel wanneer de minister voor die datum op de bezwaren heeft beslist. Indien de beslissing van de minister ongegrondverklaring inhoudt, is de situatie materieel niet anders dan wanneer het personeelslid zijn bezwaren intrekt. Indien de beslissing gehele of gedeeltelijke gegrondverklaring inhoudt, zal de minister bij die beslissing aangeven hoe de inhoud van de arbeidsovereenkomst zal zijn. Het slot van het zesde lid regelt, dat de Minister van Binnenlandse Zaken op de bezwaren beslist.

Het *zevende lid* ten slotte geeft aan de Minister van Binnenlandse Zaken de opdracht nadere regels te stellen over de materie waarop artikel 5 betrekking heeft. Deze regels zullen allereerst betrekking hebben op de bezwarenprocedure. Daarbij valt te denken aan de instelling van een bezwarencommissie die de minister adviseert en een uitgewerkte procedureregeling. Voorts zal geregeld moeten worden hoe de rechtspositie is van personeelsleden die bezwaren kenbaar hebben

gemaakt en die deze na de overgangsdatum hebben ingetrokken, of die na de overgangsdatum in het ongelijk zijn gesteld of geheel dan wel gedeeltelijk in het gelijk zijn gesteld. Ten slotte zal door middel van deze regels kunnen worden voorzien in een nadere uitwerking van het bepaalde in het derde en het vierde lid van dit artikel. Hieronder valt in ieder geval het treffen van die voorzieningen die nodig zijn om de arbeidsvoorwaarden in hun geheel voor elk personeelslid niet ongunstiger te doen zijn dan die welke voor de overige golden.

Het ligt in de rede, dat de Minister van Binnenlandse Zaken de in het zevende lid bedoelde nadere regels vaststelt na overleg met de vertegenwoordigers van het personeel en de andere betrokkenen.

Bijlage bij memorie van toelichting

De vijfde alinea eindigde met de volzin:

De invloed van de Staat is belichaamd in zijn positie als grootaandeelhouder en voorts in zijn statutair recht tot benoeming van twee leden van de raad van commissarissen, die uit ten minste vijf en ten hoogste negen leden zal bestaan.